

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

Ομιλία
Βρυξέλλες, 13 Οκτωβρίου 2016

Ομιλία του Klaus-Heiner Lehne, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2015
Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (CONT)
Βρυξέλλες, 13 Οκτωβρίου 2016

Σε περίπτωση διαφορών, υπερισχύει το κείμενο που θα εκφωνηθεί.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε,
Αξιότιμη κυρία Αντιπρόεδρε της Επιτροπής,
Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι βουλευτές,

Είναι μεγάλη τιμή για μένα που σας παρουσιάζω φέτος την ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2015, τον πρώτο χρόνο και μάλιστα τον πρώτο μήνα της θητείας μου ως Προέδρου του Συνεδρίου.

Από το τέλος του 2015, τα γεγονότα που συμβαίνουν γύρω μας κλυδωνίζουν τα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αποτέλεσμα να έχουμε πλέον εισέλθει σε μια περίοδο ενδοσκόπησης. Το ερώτημα που μας απασχολεί όλους είναι το εξής: Γιατί τόσο πολλοί πολίτες γυρίζουν την πλάτη στο ευρωπαϊκό εγχείρημα; Πιστεύω ότι μέρος της απάντησης είναι ότι εμείς, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, έχουμε ως έναν βαθμό απολέσει την εμπιστοσύνη των πολιτών μας. Η μεγάλη πρόκληση στην οποία πρέπει να ανταποκριθεί η ΕΕ τους μήνες και τα χρόνια που έρχονται είναι να ανακτήσει αυτή την εμπιστοσύνη. Και είμαι σίγουρος ότι, κατά τη διαδικασία αυτή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Έτσι, για τα επόμενα λεπτά, θα ήθελα να κοιτάξουμε μπροστά για να δούμε ποια πρέπει να είναι τα επόμενα βήματα, αλλά και πίσω για να δούμε τι διαπιστώσαμε στην έκθεσή μας για το 2015.

Είναι σαφές ότι πρέπει να υπάρξει μεταρρύθμιση. Ωστόσο, όποια και αν είναι η μορφή της, η μεταρρύθμιση αυτή πρέπει να βασιστεί σε στέρεα δημοσιονομικά θεμέλια. Ανεξαρτήτως αν τα μέλη της ΕΕ είναι 28 ή 27, η χρηστή δημοσιονομική διακυβέρνηση θα εξακολουθήσει να είναι εξίσου σημαντική. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, στο πλαίσιο αυτό, τέσσερα είναι τα στοιχεία που έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα.

Πρώτον, η ΕΕ πρέπει να τηρεί άρτιους λογαριασμούς. Οι πολίτες δεν μπορούν ούτε καν να αρχίσουν να μας εμπιστεύονται, εάν δεν πιστεύουν ότι φροντίζουμε σωστά τα χρήματά τους και καταγράφουμε πλήρως τις σχετικές διαδικασίες.

Οι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2015 καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και παρέχουν, από κάθε ουσιαστική πλευρά, ακριβοδίκαιη εικόνα της κατάστασης. Κατά συνέπεια, μπορέσαμε, για μία ακόμη χρονιά, να διατυπώσουμε γνώμη χωρίς επιφύλαξη για την αξιοπιστία τους.

Ωστόσο, τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν κατά το τρέχον ή σε μελλοντικά έτη παραμένουν ιδιαίτερα υψηλά. Και η Επιτροπή δεν έχει καταρτίσει πρόβλεψη ταμειακών ροών η οποία να καλύπτει την επόμενη επταετία έως δεκαετία. Μια τέτοια πρόβλεψη θα διευκόλυνε τους εμπλεκόμενους να εκτιμήσουν τόσο τις μελλοντικές ανάγκες σε πληρωμές όσο και τις δημοσιονομικές προτεραιότητες και, επίσης, θα συνέβαλε στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης. Η μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη πληρωμών της Επιτροπής αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Δεύτερον, η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει ότι οι δημοσιονομικοί κανόνες της εφαρμόζονται σωστά.

Τα ποσά που εισέρχονται στον τρέχοντα προϋπολογισμό της ΕΕ και εκταμιεύονται από αυτόν καταχωρίζονται με απόλυτη ακρίβεια, ωστόσο, εξακολουθούν να διαπράττονται υπερβολικά πολλά σφάλματα κατά την πραγματοποίηση των δαπανών, δηλαδή ως επί το πλείστον στα κράτη μέλη. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, το οποίο εκφράζει το επίπεδο παρατυπίας, είναι 3,8 % για τις πληρωμές του 2015. Μολονότι το ποσοστό αυτό κυμαίνεται κατά κάποιο τρόπο στα επίπεδα των τελευταίων ετών, παραμένει υψηλότερο του ορίου σημαντικότητας το οποίο έχουμε ορίσει στο 2 %.

Τα κατά την εκτίμησή μας υψηλότερα επίπεδα σφάλματος διαπιστώθηκαν εκ νέου στις δαπάνες των τομέων «οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (5,2 %) και «ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (4,4 %). Οι διοικητικές δαπάνες εμφάνιζαν το κατ'εκτίμηση χαμηλότερο επίπεδο σφάλματος (0,6 %).

Υπάρχουν όμως και καλά νέα: τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και η Επιτροπή επέδρασαν θετικά στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Διαφορετικά αυτό θα υπερέβαινε το 4 %.

Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή διαθέτει πράγματι εκτίμηση του αντικτύπου που θα έχουν για το 2015 τα πιθανά μελλοντικά διορθωτικά μέτρα.

Μολονότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να βελτιώσει την αξιολόγηση των κινδύνων και του αντικτύπου των διορθωτικών δράσεων, υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης.

Η ανάκτηση ποσών τέτοιων ώστε το επίπεδο του σφάλματος να μειωθεί κάτω του 2 % θα ήταν αξιόπαινο κατόρθωμα. Βέβαια, εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η πρόληψη είναι η καλύτερη θεραπεία.

Για τον ευρωπαϊκό φορολογούμενο θα ήταν πολύ καλύτερα εάν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δαπανούσαν τα σχετικά κεφάλαια σωστά εξ αρχής, παρά να δαπανούν χρόνο, κόπο και χρήμα για την ανάκτησή τους μετά τη διαπίστωση σφαλμάτων.

Εάν η Επιτροπή, οι αρχές των κρατών μελών ή οι ανεξάρτητοι ελεγκτές είχαν αξιοποιήσει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους, θα μπορούσαν να είχαν αποτρέψει ή εντοπίσει και διορθώσει μεγάλο μέρος των σφαλμάτων πριν από την πραγματοποίηση των αντίστοιχων πληρωμών.

Τα αποτελέσματά μας υποδηλώνουν επίσης ότι τα σφάλματα θα μπορούσαν να μειωθούν με τον καλύτερο σχεδιασμό των καθεστώτων δαπανών.

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο σφάλματος είναι η διαφορά στα χαρακτηριστικά του κινδύνου μεταξύ των καθεστώτων απόδοσης δαπανών, βάσει των οποίων η ΕΕ αποδίδει τα έξοδα για επιλέξιμες δραστηριότητες κατόπιν δηλώσεων των δικαιούχων, και των καθεστώτων βάσει δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των οποίων οι πληρωμές εξαρτώνται από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων. Το ποσοστό σφάλματος στο πλαίσιο της απόδοσης δαπανών (5,2 %) υπερβαίνει το διπλάσιο του αντίστοιχου ποσοστού που αποδίδεται στα βάσει δικαιωμάτων καθεστώτα (1,9 %).

Οι πολίτες δεν μπορούν να εμπιστευτούν ένα σύστημα που δεν κατανοούν. Εάν βελτιωθεί ο σχεδιασμός των καθεστώτων δαπανών, θα μειωθούν τα σφάλματα και οι πολίτες θα μπορούν να χρησιμοποιούν τα καθεστώτα αυτά με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Σε μια εποχή που η ευημερία δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη για μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, είναι ανάγκη οι πολίτες μας να γνωρίζουν ότι κάθε ευρώ που δαπανάται για λογαριασμό τους δαπανάται σωστά εξ αρχής και για τον καλύτερο δυνατό σκοπό.

Αυτό σημαίνει επίσης ότι εξασφαλίζονται τόσο επαρκείς πόροι, που μπορούν να διοχετευθούν σε συμφωνημένες προτεραιότητες πολιτικής, όσο και ικανό απόθεμα για την αντιμετώπιση μιας κρίσης. Υπό τις παρούσες συνθήκες, αμφότερα αποδεικνύονται δύσκολα.

Για τους προαναφερόμενους λόγους, ο προκάτοχός μου έκανε λόγο για την ανάγκη ύπαρξης μιας «εκ βάθρων νέας προσέγγισης».

Είναι πολύ νωρίς, ωστόσο, να ορίσουμε το πότε ή το αν αυτή η προσέγγιση θα γίνει πραγματικότητα. Έχουμε όμως ήδη στα χέρια μας την ενδιάμεση επανεξέταση των τρεχόντων σχεδίων δαπανών.

Η επανεξέταση αυτή περιέχει προτάσεις νομοθετικού περιεχομένου για τη βελτίωση της δημοσιονομικής ευελιξίας και την απλούστευση των δημοσιονομικών κανόνων. Το Συνέδριο θα γνωμοδοτήσει επί των προτάσεων αυτών εν ευθέτω χρόνω.

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την εστίαση στα αποτελέσματα για την οποία κάνει για μια ακόμη φορά έκκληση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ωστόσο, η διάσταση που μας λείπει ακόμη είναι η αποδοτικότητα των δαπανών - και αυτό με οδηγεί στο τρίτο στοιχείο της χρηστής δημοσιονομικής διακυβέρνησης.

Οι πολίτες μας επιζητούν και χρειάζονται να βλέπουν ότι η ΕΕ εξασφαλίζει αυτή την αποδοτικότητα. Έχουν ανάγκη να αισθάνονται ότι κατ' αυτό τον τρόπο εξασφαλίζονται μεγαλύτερα οφέλη από αυτά που θα επιτύγχαναν μόνες τους οι αρχές της χώρας τους.

Όμως, ήταν όντως αποδοτικά από οικονομική άποψη τα έργα της ΕΕ το 2015; Ήταν οι στόχοι τους ρεαλιστικοί εξ αρχής; Ήταν το σχετικό κόστος εύλογο - όταν το «εύλογο» καθορίζεται σε σχέση με σαφή κριτήρια αναφοράς; Ήταν το πρόγραμμα ή το έργο περισσότερο ή λιγότερο δαπανηρό από ό,τι εάν υλοποιούνταν στο πλαίσιο διαφορετικού επιπέδου κυβέρνησης;

Πρόκειται για ερωτήματα στα οποία δεν μπορεί να δοθεί απλή απάντηση όσο οι περι-κοινοποίησης στοιχείων ρυθμίσεις δεν είναι οι αρμόζουσες.

Στη φετινή έκθεση, αναδεικνύουμε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Επιτροπή όσον αφορά την κοινοποίηση των στοιχείων σχετικά με τα αποτελέσματα των δαπανών για την έρευνα και την καινοτομία από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, διαπιστώσαμε ότι, παρά τις βελτιώσεις σε σύγκριση με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, η ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί τις επιδόσεις του και να υποβάλλει σχετικές εκθέσεις παρέμεινε περιορισμένη. Οι σχέσεις μεταξύ των 10 νέων πολιτικών προτεραιοτήτων της Επιτροπής, αφενός, και του στρατηγικού πλαισίου που διαμορφώνουν η «Ευρώπη 2020» και ο «Ορίζων 2020», αφετέρου, χρειάζονται να αποσαφηνιστούν περαιτέρω. Αυτή η έλλειψη σαφήνειας μπορεί να επηρεάζει και άλλες δραστηριότητες της ΕΕ.

Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τους δείκτες που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη μέτρηση των επιδόσεων, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες. Πρέπει επίσης οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής να αναπτύξουν καλύτερα τους διαχειριστικούς στόχους τους.

Και πάλι εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την έκκληση που διατυπώνει η Επιτροπή στην ενδιαμέση επανεξέταση για απλούστερες και περισσότερο ολοκληρωμένες αναφορές στοιχείων σχετικά με την εκτέλεση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Πρόκειται για σύσταση που διατυπώνουμε εδώ και αρκετά χρόνια.

Υποστηρίζουμε επίσης ότι, όταν δεν εξασφαλίζεται η αποδοτικότητα της δαπάνης, πρέπει να λαμβάνονται περαιτέρω μέτρα.

Μέχρι τώρα, εάν όλα τα κεφάλαια έχουν δαπανηθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και η λογιστική μεταχείρισή τους είναι σωστή, η ιστορία τελειώνει εδώ. Όμως αυτό δεν θα έπρεπε να γίνεται έτσι.

Πρέπει να υπάρχουν πραγματικά κίνητρα για την εξασφάλιση της αποδοτικότητας των δαπανών, πέρα από την απλή επίτευξη των τιμών-στόχων και την αποφυγή της παραβίασης των κανόνων.

Επειδή, ακόμη και αν καταχωρίζονται σωστά όλα τα ποσά και τηρούνται όλοι οι κανόνες, αυτό δεν αποτελεί εγγύηση ότι τα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ θα είναι αποδοτικά από οικονομική άποψη.

Εάν οι πολίτες δεν είναι σε θέση να διακρίνουν ότι το σύστημα δουλεύει υπέρ τους, δεν μπορούμε να περιμένουμε ότι θα το εμπιστευτούν.

Οι πολίτες χρειάζονται να βλέπουν όχι μόνο απτά αποτελέσματα αλλά και τα ποσά που δαπανήθηκαν για την επίτευξή τους. Αυτή η σχέση, δηλαδή η αποτελεσματικότητα που εξασφαλίζεται με τους δαπανώμενους πόρους, πρέπει να καταστεί ακόμη περισσότερο σαφής.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η εμπιστοσύνη απαιτεί επίσης διαφάνεια και διασφάλιση, και αυτό είναι το τέταρτο στοιχείο της χρηστής δημοσιονομικής διακυβέρνησης.

Η Επιτροπή λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο και τους πολίτες για όσα οφείλει να λογοδοτεί και τα αναφερόμενα στοιχεία πρέπει να εξετάζονται με προσοχή και να ελέγχονται με ανεξαρτησία.

Ωστόσο, η αυξανόμενη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, τα οποία ούτε χρηματοδοτούνται άμεσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ούτε υπόκεινται στον έλεγχό μας, εγκυμονεί μεγαλύτερους κινδύνους τόσο για τη λογοδοσία όσο και για τον συντονισμό των πολιτικών και των δράσεων της ΕΕ.

Οι έλεγχοι που διενεργούμε όχι μόνο παρέχουν ανεξάρτητη διασφάλιση, αλλά και την ευκαιρία για τη διατύπωση συστάσεων με σκοπό τη βελτίωση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ.

Ένα μεγάλο μέρος των συστάσεών μας γίνονται αποδεκτές και υλοποιούνται από την Επιτροπή.

Εντούτοις, παρά το συνολικά ικανοποιητικό επίπεδο ευαισθητοποίησης των κρατών μελών στις συστάσεις μας, υπάρχουν μεγάλες διαφορές ως προς την επίσημη συνέχεια που δίδεται σε αυτές. Κατά συνέπεια, οι μεταβολές που διαπιστώνουμε ότι συντελούνται τόσο στις πολιτικές όσο και στην πράξη σε εθνικό επίπεδο είναι απλώς μετριοπαθείς.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές, η δημοσιονομική διακυβέρνηση της ΕΕ πρέπει να βελτιωθεί. Η ΕΕ πρέπει να προβεί στις αναγκαίες για τον σκοπό αυτό μεταρρυθμίσεις και μάλιστα σύντομα.

Ο χρόνος που πρέπει να ληφθούν αποφάσεις πλησιάζει με ταχύ ρυθμό. Από την πλευρά μας, θα παρουσιάσουμε τα σχόλια και τις εισηγήσεις μας επί των προτάσεων της Επιτροπής και θα αναμένουμε να τις συζητήσουμε περαιτέρω.

Εάν επιδίωξή μας είναι να δημιουργήσουμε για την ΕΕ ένα δημοσιονομικό σύστημα ικανό να κερδίσει εκ νέου την εμπιστοσύνη των πολιτών μας, πρέπει να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Και αυτό είμαι βέβαιος ότι μπορούμε να το επιτύχουμε.